

Tesis ve Tasarla Yap Modeli İnşaat İşleri İdari Şartnamesi)

Yapım ya da mühendislik işlerinin elektrik ve/veya mekanik tesisinin sağlanması ve projelendirilerek yürütülmesi için tavsiye edilmektedir. Bu sözleşme türüne ilişkin alışılmış düzenlemeler kapsamında yüklenici, işverenin şartları uyarınca tesis ve/veya işlere ilişkin projeleri tasarlar ve ortaya koyar.

Bu işler; altyapı, mekanik, elektrik ve/veya inşaat işlerine ilişkin herhangi bir bileşimi kapsayabilir . KK'den sonra en çok kullanılan sürüm olan Sarı Kitap (SK), Elektronik ve Mekanik İşler ile İlgili Sözleşme Örneği ve Şartnameleri ile Tasarla-Yap/Anahtar Teslimi İşler için Sözleşme Örneği ve Şartnameleri'nin harmanlanmasıyla oluşturulmuştur .

SK'de yüklenicinin yapacağı işe ait tüm projeler, hesaplamalar ve tasarım, mühendis yerine yüklenici tarafından yapılmaktadır. Tasarım işini gerçekleştiren yüklenici, riskin büyük kısmını üstlenmektedir. KK'nin aksine yüklenici, yaptığı işe, geçmiş tecrübe ve birikimlerini de katma imkânı bulur. Yüklenici, işverene ve kendisine yenilik getiren öneriler sunabilir. Uygulamaya başlanmadan önce işverenin, yüklenicinin yaptığı tasarımı onaylama veya reddetme yetkisi vardır. Tasarım yüklenici tarafından yapıldığı için sorumluluk da yükleniciye aittir .

İşveren, yükleniciye çizimler ve hesaplar ile ne istediğini bildirmek yerine, yükleniciden beklentilerini "İşverenin İstekleri" adında bir belge hazırlayarak ve sözleşmeye ekleyerek bildirir. Bu belgede, yapılması gereken işlerin nitelik ve nicelik yönünden tanımları yapılır. İstenilen kalitenin tanımının yapılması da, bu belgenin hazırlanması ile

gerçekleşir . SK'nin uygulandığı işlerde tasarımı yüklenici yapmasına rağmen, tasarımın onaylanması ya da reddedilmesi yetkisi işverene aittir.

SK'ye göre, sözleşmenin yönetimi ve denetimi mühendis tarafından yapılıp, tasarım ve yapılan işlerin kontrolü, kabulü veya reddi ve hakedişlerin kontrolü ve onayı mühendisin sorumluluğundadır. Hakedişler daha önceden yapılan bir ödeme planına göre ya da işin bitirilme dilimine göre yüzdelik olarak veya götürü olarak ödenir. İşin sonlarında yapılan performans testleri, KK'ye esas işlerde kabul aşamasındaki prosedürlere göre oldukça karmaşık ve içerik olarak fazladır. SK'ye esas işlerde de uyuşmazlıklar bazen ortaya çıkabilmektedir. Bunlar genellikle işverenin "İşverenin İstekleri" belgesinin dışında taleplerinin ortaya çıkmasından kaynaklanmaktadır.

Bu sorun da mühendisin hakemliğinde çözülür. SK'nin başarılı bir şekilde uygulaması için, işin sınırlarının ve çıktı miktarlarının net olarak belirlenmesi gerekir.

Bu nedenle, elektromekanik ağırlıklı inşaat ve montaj işleri, SK'nin en çok uygulandığı alanlardır. Yatırımın işletme aşamasına başladığı zaman veriminin ve ürün kalitesinin çok daha önemli olduğu, işverenin tasarımın detayları hakkında görüş ve onay vermek istediği ve tasarımın denetim altında tutulmasının yararlı olduğunu düşündüğü işlerde SK başarı ile uygulanabilir. Özellikle, yüklenicilerin kendi patent ve tecrübelerine dayanarak farklı şekilde üretim yapabilecekleri işlerde SK uygulamaları önerilmektedir .

Bu nedenle, pompa istasyonları, su ve atık su arıtma tesisleri, sanayi tesisleri, katı atık projelerindeki kompostlama, transfer, ayırma ve geri çevrim üniteleri, baca gazı filtrasyonu gibi tesisler, SK uygulamaları için tipik örneklerdir